HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

16 martie 2023 *

„Trimitere preliminară – Proprietate intelectuală – Protecția soiurilor de plante – Regulamentul (CE) nr. 2100/94 – Derogare prevăzută la articolul 14 alineatul (3) – Articolul 94 alineatul (2) – Contrafacere – Drept la reparație – Regulamentul (CE) nr. 1768/95 – Articolul 18 alineatul (2) – Repararea prejudiciului – Sumă forfetară minimă calculată la de patru ori cuantumul redevenței de licență – Competența Comisiei Europene – Nevaliditate”

În cauza C-522/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (Tribunalul Regional Superior Palatin din Zweibrücken, Germania), prin decizia din 18 august 2021, primită de Curte la 24 august 2021, în procedura

MS

împotriva

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, doamna L. S. Rossi, domnii J.-C. Bonichot și S. Rodin și doamna O. Spineanu-Matei (raportoare), judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: doamna S. Beer, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 iulie 2022,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru MS, de N. Küster, Rechtsanwalt;

– pentru Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH, de E. Trauernicht și K. von Gierke, Rechtsanwälte;

– pentru Comisia Europeană, de A. C. Becker, B. Eggers și G. Koleva, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 octombrie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1768/95 al Comisiei din 24 iulie 1995 de stabilire a normelor de aplicare a derogării prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului de instituire a unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO 1995, L 173, p. 14, Ediție specială, 03/vol. 17, p. 177), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2605/98 al Comisiei din 3 decembrie 1998 (JO 1998, L 328, p. 6, Ediție specială, 03/vol. 26, p. 76) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1768/95”), în raport cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului de instituire a unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO 1994, L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între MS, pe de o parte, și Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH (denumită în continuare „STV”), pe de altă parte, în legătură cu calculul cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul suferit de aceasta din urmă, rezultat din cultivarea ilicită a soiului de orz de iarnă KWS Meridian de către MS.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 2100/94

3 Articolul 11 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „Dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante”, prevede la alineatul (1):

„Persoanele care au creat sau au descoperit și au dezvoltat soiul sau succesorii ori avânzii-cauză ai acestora, ambii denumiți în continuare «ameliorator», au dreptul, amândoi, atât persoana, cât și succesorul sau avândul-cauză, la protecția comunitară a soiurilor de plante.”

4 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „Drepturile titularului protecției comunitare a soiurilor de plante și limitări”, prevede la alineatele (1)-(3):

„(1) Protecția comunitară a soiurilor de plante are ca scop să rezerve titularului sau titularilor săi, denumiți în continuare «titular», dreptul de a îndeplini acțiunile prevăzute la alineatul (2).

(2) Fără a aduce atingere articolelor 15 și 16, autorizarea titularului este necesară pentru următoarele acțiuni, care privesc constituenții soiului sau materialul recoltat aparținând soiului protejat, denumiți în continuare «material»:

(a) producerea sau reproducerea (înmulțirea);

[…]

Titularul își poate supune autorizarea unor condiții și limitări.

(3) Alineatul (2) se aplică materialului recoltat numai dacă acesta a fost obținut prin utilizarea neautorizată de constituenți ai soiului din soiul protejat și numai dacă titularul nu și-a putut exercita în mod rezonabil dreptul privind constituenții soiului menționați.”

5 Articolul 14 din regulamentul menționat, intitulat „Derogare de la protecția comunitară a soiurilor de plante”, prevede:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (2) și pentru a salvgarda producția agricolă, agricultorii sunt autorizați să utilizeze, în vederea înmulțirii în aer liber în propriile lor ferme, produsul recoltei obținute prin cultivarea, în propriile lor ferme, a materialului de înmulțire din soiuri care beneficiază de protecția comunitară a soiurilor de plante, altele decât soiurile hibride sau sintetice.

(2) Alineatul (1) se aplică numai următoarelor specii de plante agricole:

[…]

(b) cereale:

[…]

Hordeum vulgare L. – orz

[…]

(3) Condițiile care permit aplicarea derogării prevăzute la alineatul (1) și salvgardarea intereselor legitime ale amelioratorului și ale agricultorului sunt prevăzute, până la intrarea în vigoare a prezentului regulament, în regulamentul de aplicare menționat la articolul 114, pe baza următoarelor criterii:

– nu există nicio restricție cantitativă pentru exploatația agricultorului în măsura în care aceste cantități nu depășesc necesitățile exploatației;

– produsul recoltei poate fi pregătit, în vederea cultivării, chiar de către agricultor sau prin prestare de servicii, fără a aduce atingere anumitor restricții pe care statele membre le pot stabili în planul organizării pregătirii produsului menționat al recoltei, în special în vederea garantării faptului că produsul supus pregătirii este identic cu cel care rezultă din pregătire;

– micii agricultori nu sunt obligați să plătească o remunerație titularului; […]

  […]

– ceilalți agricultori sunt obligați să plătească titularului o remunerație echitabilă, care trebuie să fie semnificativ mai mică decât suma percepută pentru producerea sub licență a materialului săditor din același soi în aceeași regiune; nivelul efectiv al acestei remunerații echitabile poate varia în timp, ținând cont de măsura în care s-a aplicat derogarea prevăzută în alineatul (1) pentru soiul respectiv;

– responsabilitatea controlului aplicării prezentului articol sau a dispozițiilor adoptate în temeiul prezentului articol revine exclusiv titularilor; în organizarea acestui control, aceștia nu pot recurge la serviciile agențiilor oficiale;

– orice informație pertinentă este furnizată la cerere titularilor de către agricultori și de către prestatorii de operațiuni de sortare de acest tip; orice informație pertinentă poate fi furnizată și de agențiile oficiale implicate în controlul producției agricole, dacă această informație a fost obținută prin exercitarea normală a sarcinilor lor, fără taxe și costuri suplimentare. […]”

6 Articolul 94 din același regulament, intitulat „Contrafacerea”, are următorul cuprins:

„(1) Orice persoană care:

(a) săvârșește unul din actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) cu privire la un soi care face obiectul protecției comunitare a soiurilor de plante, fără să fi fost autorizată în acest sens

[…]

poate face obiectul unei acțiuni în justiție intentate de către titular, pentru încetarea contrafacerii sau pentru plata unei remunerații echitabile sau în ambele scopuri.

(2) Orice persoană care acționează în mod deliberat sau din neglijență este în plus obligată la repararea prejudiciului adus titularului; în caz de contravenție, dreptul titularului la despăgubiri se poate reduce în consecință, fără a fi totuși inferior avantajului dobândit de către autorul contrafacerii în urma acțiunii de contrafacere.”

7 Articolul 114 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „Alte norme de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Normele de aplicare a prezentului regulament sunt stabilite într-un regulament de aplicare. […]”

Regulamentul nr. 1768/95

8 Regulamentul nr. 1768/95 a fost adoptat în temeiul articolului 114 din Regulamentul nr. 2100/94.

9 Articolul 5 din Regulamentul nr. 1768/95, intitulat „Nivelul remunerației”, prevede:

„(1) Nivelul remunerației echitabile care trebuie plătită titularului în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din [Regulamentul nr. 2100/94] poate face obiectul unui contract între titularul și agricultorul în cauză.

(2) Atunci când un contract de acest tip nu a fost încheiat sau nu se aplică, nivelul remunerației este cu mult mai mic decât suma percepută pentru producerea sub licență a materialului săditor din categoria cea mai joasă din același soi care ar putea beneficia de omologarea oficială în aceeași regiune.

[…]

(4) În cazul în care, în sensul alineatului (2), nivelul remunerației face obiectul unor acorduri între organizații de titulari și agricultori […], nivelurile convenite servesc drept orientări pentru

stabilirea remunerației care urmează să se verse în regiunea și pentru soiul în cauză, dacă aceste niveluri și condițiile aferente au fost notificate în scris Comisiei de reprezentanții desemnați ai organizațiilor relevante și dacă nivelurile și condițiile aferente convenite pe această bază au fost publicate […].

(5) În cazul în care, în sensul alineatului (2), nu se aplică un acord de tipul celui prevăzut la alineatul (4), remunerația care urmează să se verse este de 50 % din sumele datorate pentru producția sub licență a materialului de înmulțire, astfel cum se indică la alineatul (2).

Cu toate acestea, dacă un stat membru a notificat Comisiei, înainte de 1 ianuarie 1999, încheierea iminentă a unui acord în sensul alineatului (4), între organizațiile relevante, stabilite la nivel național sau regional, remunerația care urmează să se verse în regiunea și pentru soiul în cauză este de 40 %, în loc de 50 %, după cum se prevedea anterior, dar numai pentru scutirea agricolă care se utilizează înaintea punerii în aplicare a acestui acord și la 1 aprilie 1999 cel târziu.

[…]”

10 Articolul 17 din acest regulament, intitulat „Contrafacerea”, prevede:

„Titularul poate invoca drepturile conferite de protecția comunitară a soiurilor de plante împotriva unei persoane care încalcă una [dintre] condițiile sau limitările asociate derogării prevăzute [la] articolul 14 din [Regulamentul nr. 2100/94], după cum se specifică în prezentul regulament.”

11 Articolul 18 din regulamentul menționat, intitulat „Acțiuni speciale de drept civil”, prevede:

„(1) O persoană menționată [la] articolul 17 poate să facă obiectul unei acțiuni intentate de titular, în vederea respectării obligațiilor sale în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din regulament, după cum se specifică în prezentul regulament.

(2) Dacă o astfel de persoană nu și-a îndeplinit obligația de mai multe ori și în mod intenționat, în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din [Regulamentul nr. 2100/94], cu privire la unul sau mai multe soiuri ale aceluiași titular, repararea pagubei suportate de titular în sensul articolului 94 alineatul (2) din [Regulamentul nr. 2100/94] reprezintă cel puțin o sumă forfetară care se calculează la de patru ori suma medie percepută pentru producția sub licență a materialului săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune, fără să aducă atingere compensării altor pagube mai importante.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

12 STV este un grup de titulari ai unor soiuri de plante protejate, care este însărcinat de membrii săi să le apere drepturile și în special să prezinte în nume propriu cereri de informații, precum și cereri de plată.

13 MS este un agricultor care a cultivat, în cursul celor patru ani de comercializare din intervalul 2012/2013-2015/2016, soiul de orz de iarnă KWS Meridian, protejat în temeiul Regulamentului nr. 2100/94.

14 STV a introdus o acțiune pentru a obține printre altele informații cu privire la cultivarea soiului respectiv. MS a furnizat, pentru prima dată în fața instanței de prim grad, cifrele referitoare la operațiunile de sortare a semințelor din soiul de orz de iarnă KWS Meridian pentru cei patru ani, și anume cantitățile de 24,5, 26, 34 și, respectiv, 45,4 chintale de semințe.

15 MS a achitat astfel, pentru anii de comercializare 2013/2014-2015/2016, sumele aferente redevenței datorate pentru utilizarea sub licență a semințelor din soiul de orz de iarnă KWS Meridian și calculate în același mod ca pentru anul de comercializare 2015/2016, suma respectivă corespunzând remunerației echitabile în sensul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

16 STV a solicitat, pentru cei trei ani de comercializare în discuție, plata unor daune interese suplimentare, reprezentând de patru ori cuantumul redevenței, cu titlu de despăgubire, conform articolului 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1768/95 (denumit în continuare „dispoziția în litigiu”), deducând din această sumă suma corespunzătoare redevenței respective plătită de MS pentru cei trei ani de comercializare.

17 MS a contestat dreptul STV la o astfel de plată. În această privință, el a susținut în esență că prejudiciul cauzat STV a fost reparat prin plata remunerației echitabile, în sensul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, în locul plății sumei datorate pentru cultivare, determinată conform articolului 5 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1768/95. Acesta a arătat de asemenea că impunerea de daune interese punitive, generale și suplimentare, nu este conformă cu jurisprudența Curții.

18 Prin hotărârea din 4 decembrie 2020, Landgericht Kaiserslautern (Tribunalul Regional din Kaiserslautern, Germania) a admis în esență cererea formulată de STV, precizând că se referă la termenii clari ai dispoziției în litigiu.

19 MS a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (Tribunalul Regional Superior Palatin din Zweibrücken, Germania), instanța de trimitere. Potrivit lui MS, dispoziția în litigiu trebuie invalidată, pentru motivul că nu este conformă cu articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, care nu ar autoriza acordarea de daune interese punitive forfetare titularului, echivalând în speță cu de patru ori cuantumul redevenței care ar fi datorată pentru producția sub licență (denumită în continuare „redevența de licență”).

20 STV susține că dispoziția în litigiu nu încalcă articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 și că este conformă cu jurisprudența Curții.

21 Instanța de trimitere apreciază că decizia pe care va trebui să o adopte depinde exclusiv de aspectul dacă dispoziția în litigiu este validă. După ce a amintit că un regulament adoptat în temeiul unui regulament de bază, în virtutea unei împuterniciri din cuprinsul acestuia, nu poate deroga de la dispozițiile acestuia din urmă, din care derivă, în caz contrar putând fi anulat, ea arată că dispoziția în litigiu, prin care Comisia a stabilit nivelul compensației forfetare minime până la de patru ori cuantumul redevenței de licență, ar putea încălca articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94 și ar putea fi astfel nevalidă.

22 În această privință instanța de trimitere arată că, pentru a compensa avantajul obținut de autorul contrafacerii, articolul 94 alineatul (1) din acest regulament prevede o remunerație echitabilă, care corespunde cuantumului redevenței de licență. În acest context, articolul 94 alineatul (2) prima

teză din regulamentul menționat ar putea fi interpretat în sensul că titularul nu ar trebui să aibă dreptul la repararea unui prejudiciu suplimentar, în cazul unei încălcări săvârșite în mod deliberat sau din neglijență, decât cu condiția să demonstreze în mod concret un asemenea prejudiciu. Potrivit instanței de trimitere, din jurisprudența Curții pare să reiasă că stabilirea, printr-o normă generală, a unui nivel minim al prejudiciului nu este compatibilă cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94.

23 În acest context, Pfälzisches Oberlandesgericht (Tribunalul Regional Superior Palatin din Zweibrücken, Germania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 18 alineatul (2) din [Regulamentul nr. 1768/95] este compatibil cu [Regulamentul nr. 2100/94], în special cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din acesta, în măsura în care, potrivit condițiilor menționate în acesta, poate fi solicitată o despăgubire minimă în cuantum egal cu de patru ori redevența?”

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

24 În observațiile sale, Comisia, fără a susține totuși în mod clar că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă, observă că împrejurările aferente procedurii principale, astfel cum reies acestea din decizia de trimitere, sunt neclare. Aceasta ridică problema dacă, în speță, condițiile enunțate la articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, în special cele privind utilizarea produsului recoltei unui soi protejat pentru a salvgarda producția agricolă, în scopul înmulțirii în aer liber în ferma agricultorului, erau îndeplinite în cursul anilor de comercializare 2013/2014-2015/2016. Ea susține că, dacă lucrurile nu stau astfel, această dispoziție și dispoziția în litigiu nu sunt relevante pentru soluționarea litigiului principal, iar răspunsul la întrebarea preliminară nu este decisiv în această privință. Subliniază însă că problema dacă condițiile factuale stabilite la articolul 14 menționat sunt îndeplinite nu poate fi apreciată decât de instanța de trimitere, căreia îi revine sarcina de a stabili toate faptele pertinente.

25 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul cooperării dintre aceasta din urmă și instanțele naționale, instituită la articolul 267 TFUE, numai instanțele naționale care sunt sesizate cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată au competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare, pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate de instanța națională privesc validitatea unei norme a dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (Hotărârea din 16 iulie 2020, Facebook Ireland și Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, punctul 73, precum și jurisprudența citată).

26 Rezultă că întrebările privind dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de pertinență. Refuzul Curții de a se pronunța asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională este posibil numai atunci când este evident că interpretarea sau aprecierea validității unei norme a dreptului Uniunii solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 28 aprilie 2022, Caruter, C-642/20, EU:C:2022:308, punctul 29 și jurisprudența citată).

27 În speță, din decizia de trimitere reiese că instanța națională nu are îndoieli cu privire la vocația dispoziției în litigiu de a fi aplicabilă în litigiul principal, ci numai cu privire la validitatea sa în raport cu Regulamentul nr. 2100/94 și în special cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din acesta. Reiese de asemenea din decizia de trimitere că MS a susținut în primă instanță că prejudiciul cauzat STV fusese reparat prin plata remunerației echitabile, în sensul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, în locul plății sumei datorate pentru cultivare, determinată conform articolului 5 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1768/95. Or, această din urmă dispoziție privește nivelul remunerației echitabile care trebuie plătită titularului în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94, ceea ce presupune că sunt îndeplinite condițiile enunțate la articolul 14 alineatul (1) din acest regulament, în special cele privind utilizarea produsului recoltei unui soi protejat pentru a salvgarda producția agricolă, în scopul înmulțirii în aer liber în ferma agricultorului. În sfârșit, din decizia de trimitere reiese că părțile din litigiul principal nu sunt în dezacord decât în ceea ce privește valoarea daunelor interese care trebuie plătite ca urmare a unei cultivări neautorizate.

28 Prin urmare, nu rezultă, cu atât mai puțin în mod vădit, că aprecierea validității solicitată de instanța de trimitere nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal ori că problema este de natură ipotetică.

29 În consecință, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebarea preliminară

30 Prin intermediul unicei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispoziția în litigiu este validă în raport cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care aceasta prevede, în cazul unei încălcări repetate și intenționate a obligației de plată a remunerației echitabile datorate în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din acest regulament, o despăgubire pentru prejudiciul suferit de titular care reprezintă cel puțin o sumă forfetară calculată la de patru ori suma medie percepută pentru producția sub licență a materialului săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune.

31 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, autorizarea titularului este necesară, în ceea ce privește constituenții soiului sau materialul recoltat aparținând soiului protejat, în special pentru producere sau reproducere (înmulțire).

32 Cu toate acestea, pentru a salvgarda producția agricolă, articolul 14 alineatul (1) din acest regulament prevede că, prin derogare de la obligația de a obține autorizarea titularului, agricultorii pot utiliza, în vederea înmulțirii în aer liber în propriile lor ferme, produsul recoltei obținute prin cultivarea în propriile lor ferme a materialului de înmulțire dintr-un soi protejat, inclus în lista speciilor de plante agricole enumerate la articolul 14 alineatul (2) din regulamentul menționat. Aplicarea acestei derogări este subordonată îndeplinirii anumitor condiții.

33 Articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94, pe de o parte, prevede că aceste condiții sunt prevăzute în regulamentul de punere în aplicare menționat la articolul 114 din acest regulament, pe baza unor criterii care permit aplicarea acestei derogări și salvgardarea intereselor legitime ale amelioratorului, definit la articolul 11 alineatul (1) din regulamentul menționat, și ale agricultorului și, pe de altă parte, enunță aceste diferite criterii. Printre acestea figurează cel stabilit la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din același regulament, care constă în plata către

titular a unei remunerații echitabile derogatorii datorate pentru această utilizare (denumită în continuare „remunerația echitabilă derogatorie”). Această remunerație trebuie să fie considerabil mai mică decât valoarea redevenței de licență.

34 Un agricultor care intră sub incidența articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94, dar nu plătește remunerația prevăzută la acest articol titularului nu poate beneficia de derogarea prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din acest regulament și trebuie considerat ca îndeplinind fără să fi fost autorizat unul dintre actele menționate la articolul 13 alineatul (2) din acest regulament. În temeiul articolului 94 alineatul (1) din regulamentul menționat, acest agricultor poate face obiectul unei acțiuni introduse de titularul respectiv pentru încetarea contrafacerii sau pentru plata unei remunerații echitabile sau în ambele scopuri. Dacă acționează în mod deliberat sau din neglijență, agricultorul este obligat, în plus, să repare prejudiciul suferit de același titular, în conformitate cu articolul 94 alineatul (2) din același regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iunie 2015, Saatgut-Treuhandverwaltung, C-242/14, EU:C:2015:422, punctul 22 și jurisprudența citată).

35 Din moment ce Regulamentul nr. 1768/95 urmărește să precizeze criteriile enunțate la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 și întrucât, în exercitarea competențelor sale de executare, Comisia este autorizată să adopte toate măsurile necesare sau utile pentru punerea în aplicare a acestui din urmă regulament, cu condiția însă, printre altele, să nu fie contrare acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 2014, Parlamentul/Comisia, C-65/13, EU:C:2014:2289, punctul 44 și jurisprudența citată), este necesar să se stabilească dacă, prin prevederea, în cadrul dispoziției în litigiu, a unei sume forfetare minime pentru repararea prejudiciului suferit de titular, Comisia a încălcat articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, astfel cum a fost interpretat de Curte.

36 Reiese din jurisprudența Curții că articolul 94 din Regulamentul nr. 2100/94 constituie temeiul unui drept la despăgubire în favoarea titularului dreptului la protecția comunitară a unui soi de plante care nu numai că este integral, ci, în plus, este bazat pe criterii obiective, altfel spus acoperă doar prejudiciul ce rezultă dintr-un act de contrafacere a acestui soi, fără ca acest articol să poată servi drept temei pentru impunerea unui supliment forfetar pentru contrafacere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctele 33 și 43).

37 În consecință, articolul 94 din Regulamentul nr. 2100/94 nu poate fi interpretat în sensul că poate servi drept bază legală pentru obligarea autorului contrafacerii la plata unor daune interese punitive, stabilite în mod forfetar, în favoarea titularului (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 34).

38 Dimpotrivă, întinderea despăgubirilor datorate în temeiul articolului 94 din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie să reflecte în mod precis, în măsura posibilului, prejudiciile reale și certe suferite de titularul soiului de plante din cauza contrafacerii (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 35).

39 Astfel, pe de o parte, articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 are ca obiect să compenseze din punct de vedere financiar avantajul pe care îl dobândește autorul contrafacerii, iar acest avantaj corespunde cuantumului echivalent redevenței pe care nu a achitat-o. În această privință, Curtea a precizat că dispoziția în discuție nu prevede repararea altor prejudicii decât cele legate de neplata „remunerației echitabile” în sensul acestei dispoziții (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 31 și jurisprudența citată).

40 Pe de altă parte, articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 privește prejudiciul adus titularului în cazul unei contrafaceri săvârșite „în mod deliberat sau din neglijență”, pe care autorul unei contrafaceri „este în plus” obligat să îl repare (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 32).

41 În ceea ce privește întinderea despăgubirii pentru prejudiciul suferit, prevăzută la articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, Curtea a arătat că revine titularului soiului contrafăcut sarcina să prezinte elementele care să demonstreze că prejudiciul său depășește elementele care alcătuiesc remunerația echitabilă prevăzută la alineatul (1) al acestui articol (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 56).

42 În acest scop, cuantumul redevenței de licență nu poate, ca atare, să servească drept temei pentru evaluarea acestui prejudiciu. Astfel, o asemenea redevență permite calcularea remunerației echitabile prevăzute la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 și nu prezintă în mod necesar o legătură cu prejudiciul care mai trebuie reparat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iunie 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 57).

43 În orice caz, este de competența instanței sesizate să aprecieze în ce măsură prejudiciile invocate de titularul soiului contrafăcut pot fi dovedite cu precizie sau dacă este necesar să se procedeze la stabilirea unei sume forfetare, care să reflecte cel mai bine realitatea acestor prejudicii (Hotărârea din 9 iunie 2016, Hassan, C-481/14, EU:C:2016:419, punctul 59).

44 În lumina acestor considerații trebuie analizată validitatea dispoziției în litigiu în raport cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94.

45 În primul rând, trebuie arătat că dispoziția în litigiu stabilește un cuantum forfetar minim calculat prin raportare la cuantumul mediu al redevenței de licență, în timp ce cuantumul acestei redevențe nu poate constitui în sine un temei pentru evaluarea prejudiciului în conformitate cu articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, astfel cum s-a amintit la punctul 42 din prezenta hotărâre.

46 În al doilea rând, instituirea unei sume forfetare minime pentru repararea prejudiciului suferit de titular presupune, după cum a arătat Comisia ca răspuns la o întrebare adresată de Curte, că acest titular nu este obligat să dovedească întinderea prejudiciului suferit, ci numai existența unei atingeri repetate și intenționate aduse drepturilor sale. Or, astfel cum s-a amintit la punctele 38 și 41 din prezenta hotărâre, despăgubirea în temeiul articolului 94 din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie să reflecte în mod precis, în măsura posibilului, prejudiciile reale și certe suferite de un asemenea titular, căruia îi revine obligația de a prezenta elementele care să demonstreze că prejudiciul vizat la alineatul (2) al acestui articol depășește elementele care alcătuiesc remunerația echitabilă prevăzută la alineatul (1) al articolului menționat.

47 Instituirea unui cuantum forfetar minim al despăgubirii implică de asemenea stabilirea unei prezumții irefragabile în ceea ce privește întinderea minimă a acestui prejudiciu și limitează puterea de apreciere a instanței, aceasta din urmă neputând decât majora cuantumul forfetar minim stabilit de dispoziția în litigiu, fără a-l reduce, iar aceasta, astfel cum a recunoscut Comisia ca răspuns la o întrebare adresată de Curte în ședință cu privire la acest aspect, chiar dacă prejudiciul real poate fi stabilit cu ușurință și se dovedește a fi inferior acestei valori forfetare minime.

48 În sfârșit, conform jurisprudenței amintite la punctul 43 din prezenta hotărâre, despăgubirea în temeiul articolului 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 nu poate fi stabilită în mod forfetar decât pe baza unei aprecieri a instanței sesizate. Prin urmare, prin faptul că prevede un cuantum forfetar minim pentru repararea prejudiciului suferit de titular, dispoziția în litigiu limitează în această privință și puterea de apreciere a acestei instanțe.

49 În al treilea rând, în timp ce, așa cum s-a amintit la punctele 37 și 38 din prezenta hotărâre și așa cum a arătat domnul avocat general la punctul 83 din concluziile sale, întinderea despăgubirii datorate în temeiul articolului 94 din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie să reflecte în mod precis, în măsura posibilului, prejudiciile reale și certe suferite de titular, fără a conduce la o obligare cu caracter punitiv, dispoziția în litigiu poate să conducă, prin faptul că stabilește nivelul despăgubirii unui astfel de prejudiciu la o sumă forfetară minimă calculată pe baza a de patru ori cuantumul mediu al redevenței licenței, la acordarea unor daune interese de natură punitivă.

50 În al patrulea rând, în ceea ce privește argumentele Comisiei întemeiate pe Hotărârea din 25 ianuarie 2017, Stowarzyszenie Oławska Telewizja Kablowa (C-367/15, EU:C:2017:36), așa cum a arătat domnul avocat general la punctele 87 și 88 din concluziile sale, cauza în care s-a pronunțat această hotărâre privea interpretarea Directivei 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (JO 2004, L 157, p. 45, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56), în timp ce, în prezenta cauză, Curtea este chemată să aprecieze validitatea unei dispoziții a Regulamentului nr. 1768/95, care este o măsură de aplicare a Regulamentului nr. 2100/94 și care, așa cum s-a arătat la punctul 35 din prezenta hotărâre, trebuie ca atare să fie conformă cu acest regulament și în special cu articolul 94 alineatul (2) din acesta. De asemenea, această directivă privește toate drepturile de proprietate intelectuală, iar nu doar protecția comunitară a soiurilor de plante și diversitatea posibilelor atingeri și încălcări ale drepturilor pe care le vizează este mare. Prin urmare, chiar dacă directiva menționată poate constitui, eventual, un element contextual relevant de luat în considerare în vederea interpretării Regulamentului nr. 2100/94, trebuie totuși să se evite a se atribui acestuia, sub pretextul unei interpretări contextuale a acestui regulament, un domeniu de aplicare care nu corespunde modului său de redactare și finalității sale în ceea ce privește sistemul de protecție comunitară a soiurilor de plante.

51 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 45-49 din prezenta hotărâre, dispoziția în litigiu, întrucât stabilește cuantumul despăgubirii datorate în raport cu redevența de licență, instituie o prezumție irefragabilă în ceea ce privește întinderea minimă a prejudiciului suferit de titular și limitează puterea de apreciere a instanței sesizate, este contrară articolului 94 alineatul (2) din Regulamentul 2100/94, astfel cum este interpretat de Curte. Împrejurarea, invocată de STV și de Comisie, că această dispoziție se aplică numai în cazul încălcării repetate și intenționate a obligației de plată a remunerației echitabile derogatorii prevăzute la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din acest regulament nu este de natură să modifice această concluzie. Astfel, prin adoptarea dispoziției în litigiu, Comisia a depășit, având în vedere articolul 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, limitele competenței sale de executare.

52 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că dispoziția în litigiu este nevalidă în raport cu articolul 94 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care prevede, în cazul unei încălcări repetate și intenționate a obligației de plată a remunerației echitabile derogatorii, datorată în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94, o despăgubire pentru prejudiciul suferit de titular care reprezintă cel puțin o sumă forfetară calculată la de patru ori suma medie percepută pentru producția sub licență a materialului săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune.

Cu privire la cheltuielile de judecată

53 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1768/95 al Comisiei din 24 iulie 1995 de stabilire a normelor de aplicare a derogării prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului de instituire a unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2605/98 al Comisiei din 3 decembrie 1998, este nevalid.

Semnături